

REVISTA ISRAELITA

Apare la 1 și la 15 ale fiecărei luni

BCU Cluj / Central University Library Cluj

SUMARUL

Articole de fond : O măsură Rusească ; Circulara d-îni ministru al instrucțiunei publice ; O serisoare a d-lui B. F. Pixotto . Apelul Comitetului din New-York pentru Botoșăneni.—Cronica internă ; Diverse stiri și fapte.—O convocare antisemitică.—Correspondența : Piatra.—Cronica Externă : Austro-Ungaria ; Turcia ; Italia ; Franța ; Serbia ; Rusia.—Știința, literatura și bibliografia : Notițe literare.—Variatăți.—

BUCUREȘTI

Redacțiunea și Administrațiunea

STRADA MIRCEA-VODA 12

PREȚUL ABONAMENTELOR

Pentru un an 14 lei }
Pentru 6 luni 7,50 } Pentru toată țara

PENTRU STRAINATATE :

Pe an: 20 franci
Pe 6 luni: 10 franci

Prețul unui număr : 1 leu

ANUNCIURI 50 bani linia

REVISTA ISRAELITA

O MASURA RUSEASCA

Nu de mult ziarele din toată lumea au răspândit știrea, că guvernul rusesc sau mai bine ministerul instrucțiunii publice a restrâns numărul elevilor Evrei cu dreptul de a frecventa școalele publice ale Statului. În Rusia o asemenea măsură e foarte simplă și nu poate să surprinză pe nimeni, ea fiind o consecință naturală a spiritului în care se ocârmuește imperiul autocrat. Guvernul rusesc ar dori să restrângă și numărul studenților creștini, i lipsește numai pretextul; față cu Evreii însă nedreptatea nu trebuie să fie mascată. Guvernul rusesc urăște toată cultura modernă și efectele ei, natural că nu i convine să se familiarizeze cu ea mulți oameni, deci împiedică răspândirea ei unde i dă mâna, și fiindcă față cu Evreii puterea sa e nețermuită, esclude pe aceștia de la școalele publice superioare.

E permis oare și României, bulevardul orientului, Statul ce 'și arogă misiunea de a propaga civilizațiunea occidentului printre popoarele semi-barbare din imperiul turcesc, și care se fălește că se bucură de o constituțiune mai liberală decât țările cele mai înaintate, a lua o asemenea măsură? Credem că tocmai România nu trebuie să imiteze procederea guvernului rusesc, ci din contră să caute ca obligativitatea instrucțiunii prescrisă de Constitu-

tiune, să devină o realitate și să nu rămână litera moartă. În loc însă ca statul să se ferească de procederea Rusiei reprobata de mintea sănătoasă și de spiritul liberalismului, el se silește a întrece chiar imperiul nordic, *escluzând cu desăvârșire pe toți elevii Evreii din toate școlile publice ale Statului*. Căci la nimic alt-ceva tinde circulara d-lui ministru de Culte și de Instrucțiune publică, cu No. 9564 din 30 Iulie 1887, care stabilește că *la admiterea elevilor în școlile publice să se dea preferință fiilor de părinți români, născuți ori naturalizați, și numai după admiterea tuturilor copiilor de naționalitate română se vor admite și copii străinilor, adică ai Evreilor*. În împrejurările, în care se află astăzi învățământul primar și secundar din țară, circulara în chestiune închide toate școlile publice elevilor Evreii. E lucru cunoscut că multe clase primare și secundare au astăzi câte 100, 120 și chiar 150 elevi, d. ministru prescrie că de acum înainte nici o clasă nu poate să aibă mai mult de cât 60 elevi, ce e mai firesc de cât ca elevii Evreii să nu fie admiși în nici o școală publică? Noi Evreii vom contribui la întreținerea tuturilor școlilor publice, cu banii noștri se vor clădi edificiile mărețe pentru învățământ, fără să avem dreptul de a ne folosi de ele. Au fost și până azi mai multe școli superioare, întreținute de Stat ori de comună, cari n'au admis pe elevii Evreii, dar cel puțin ne au rămas școlile primare, gimnaziile și liceele, de acum înainte și acestea vor fi închise.

Prin legile și regulamentele restrictive de până acuma guvernul a reușit să ne ruineze materialicește, circulara recentă a d-lui ministru de Culte și de Instrucțiune publică tinde a ne sugruma și moralicește, a ne face imposibil să ne luminăm și să ne cultivăm. S'a observat că toate școlile publice, cele din Moldova nu mai puțin de cât cele din Muntenia, sunt vizitate de un număr foarte considerabil de copii Evreii, în unele clase ei au copleșit chiar pe conșcolarii lor creștini, s'a văzut că elevii Evreii sunt în general silitori, deștepți și că mulți dintr'ênșii au primit și premii, cum era cazul cu ocaziunea ultimelor examene publice; această stare de lucruri nu convine aceluia, cari nu încetează a striga în gura mare, că

Evreii nu vor să se asimileze, nu vor să învețe limba și obiceiurile țerei, identificându-se cu speranțele și aspirațiile ei. Pentru ca realitatea să nu dovedească că toate acestea sunt niște pure calomnii și născociri rău-voitoare, pentru ca să poată acuza cu drept pe Evrei că sunt fără cultură, vine această nenorocită circulară și stabilește că fiii Evreilor nu se mai pot admite în nici o școală publică.

De când a început lupta crâncenă în contra Evreilor pe calea legislațiunii nu s'a luat o măsură mai periculoasă în privința noastră de cât circulara d-lui ministru de Culte și de Instrucțiune publică. Toate legile și regulamentele anterioare au putut să ne strice prezentul, ni au lăsat însă speranța într'un viitor mai fericit; circulara în chestiune poate să ne răpească și viitorul, căci o populațiune fără cultură e condamnată la peire. Lovitura ce ne o dă d. ministru e cu atât mai simțitoare cu cât ne aflăm într'o stare fără mijloace de a ne apăra în contra ei și de a paraliza efectele ei. Dacă venia circulara acum 20 de ani, nu j desperam, căci pe atunci am avut mai în fie-care Comunitate câte o școală primară, am mai avut în rândurile noastre mulți părinți în stare de a trimete pe copii lor în străinătate, să urmeze acolo învățământul secundar, astăzi însă din nefericire suntem lipsiți și de una și de alta; cele mai multe Comunități din țară n'au școli și se compun din membrii, mai toți fără pâinea zilnică.

Ce e de făcut față cu catastrofa ce ne o prepară circulara d-lui ministru de Culte și de instrucțiune publică? Să ne unim cu toții, să punem capăt neînțelegerilor și micelor intrigi din sânul nostru, să reorganizăm, chiar fără ajutorul guvernului, comunitățile noastre, ca să putem redeschide școlile primare ca în trecut, să nu crutăm nici un sacrificiu ca ele să poată rivalisa cu cele întreținute de Stat și pe comună, să înființăm și școli secundare. Și dacă mijloacele noastre cele foarte restrânse nu pot acoperi aceste cheltuieli mari, să ne adresăm către coreligionarii noștri din străinătate, arătându-le că nu le cerem pâine, ci carte și școală, că nu pretindem de la

dânșii să ne clădească case, ci să ne dea mijloace a ne lumina și cultiva.

Am văzut cu ocaziunea incendiului din Botoșani că s'a găsit un bărbat, nobilul baron de Hirsch, care singur a dăruit suma de 50,000 franci victimelor acelei catastrofe, care a nenorocit numai o parte neînsemnată a ovreimei din țară; cu atât mai mult ne putem aștepta la ajutorare și mai eficacie, și mai generale, din partea coreligionarilor noștri din străinătate, comunicându-i că ne amenintă pe noi toți o moarte sigură, peirea apropiată, pericolul de a cădea pentru totdeauna în noaptea, în întunericul ignoranței.

Ori-cum va fi, trebuie să arătăm d-lui ministru de culte și de Instrucțiune publică că Evreul nu va rămâne nicădată fără știință de carte, fără cultură.

Circulara d-lui Ministru al instrucțiunii publice.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Iată ordinul circular No. 9564 al d-lui ministru al cultelor și instrucțiunii publice, către directorii și directoarele de școli primare și secundare din țară privitor la *înscrierea școlărilor* în școlile publice române; — circulară adresată la 23 Iulie a. c. și publicată în «*Monitorul Oficial*» de la 30 Iulie a. c. pg. 2269 :

La începutul fie-cărui an școlar, înscrierea școlărilor noi veniți dă loc la însemnate dificultăți, din cauză că cererile de înscriere de multe ori covârșesc numărul de locuri de cari se dispune în școli.

Pentru a înlesni, pe cât se poate, sarcina d-voastră în acest punct, am onoare a vă invita ca, pe viitor cu ocaziunea înscrierilor, să aveți a observa următoarele regule :

1. Indată după deschiderea epocii înscrierilor, care este ziua de 6 August pentru școlile primare urbane, și cea de 21 August pentru școlile secundare, veți primi toate cererile de înscriere, ce vi se vor face, trecându-le în ordinea în care se prezintă în un registru anume în care veți însemna și adresa esactă a părinților, sau a corespondenților precum și *naționalitatea copiilor*. Aceasta va continua până în seara de 15 August pentru școlile primare urbane, și de 31

August pentru cele secundare, când veți închide registrul și nu veți mai primi nici o nouă cerere de înscriere, conform circularilor No. 14,490 din 4 Noembrie 1885 și No. 9,737 din 31 Iulie 1886.

2. Dacă în orașul d-voastră nu este de cât singura școală a d-v. de felul său și dacă salele de clase și mobilierul de care dispuneți, sunt suficiente pentru a conține pe toți copiii care au cerut înscrierea în termenul prevăzut la § 1, îi veți înscrie pe toți ca școlari reguțați. Pentru aceasta veți ști, că nu veți putea admite de cât cel mult 10 elevi la fie-care 9 metri pătrați de sală, de clasă, și cu condițiune ca de fie-care elev să fie cel puțin 3 și jumătate metri cubi de aer. Așa, într'o sală de clasă, de 54 metri pătrați de suprafață, nu se pot admite mai mult de 60 școlari; într'o sală de clasă de o capacitate de 140 metri cubi, nu se pot admite mai mult de 40 școlari.

Trebue însă să se aibă în vedere, ca fie-care școlar să dispună în bancă de un loc cel puțin de 40 centimetri lungime. Așa într'o sală de clase unde s'ar dispune de bănci de o lungime totală de 20 metri, nu se pot admite mai mult de 50 școlari.

Aceste trei condițiuni vor trebui să se aibă în privire toate de o-dată, și să nu se admită de cât numărul de școlari care să le satisfacă pe toate. Așa într'o sală care ar avea suprafața destul de mare pentru a conține 60 școlari, dar care nu ar avea bănci de cât pentru 50, nu se vor admite de cât 50 școlari.

În nici un cas, chiar dacă sala și băncile ar putea conține un număr mai mare de elevi, nu se vor admite mai mulți de 60; aceasta, pentru că în urma retragerilor ce se produc în fie-care an numărul școlarilor să ajungă la cel legal de 50 în clasă.

3. Dacă numărul celor înscriși, potrivit dispozițiilor de la § 1, este așa de mare în cât nu se pot satisface toate cererile cu observarea condițiilor de la § 2, se va da **preferință filor de părinți români, născuți sau naturalizați**, și dacă și numărul acestora este prea mare, se vor lua în ordinea datei înscrierilor.

Dacă, după admiterea tutulor copiilor de naționalitatea română, au mai rămas un număr de locuri disponibile, însă nu destul de mare pentru a coprinde pe toți copiii de naționalitate străină, se vor admite din aceștia numai atâția câți încap, luându-se în considerație ordinea datei înscrierilor.

4. Dacă în acelaș oraș sunt mai multe școale de același fel, directorii lor vor trebui să ia înțelegere între dânsii, pentru a evita grămădirea nepotrivită a școlarilor în unele școale. Pentru aceasat

un școlar care a cerut înscrierea într'o școală A, se va înscrie în școala B, dacă locuința va fi mai cu apropiere de aceasta, **găsindu-se, bine înțeles regulele de prioritate naționalității și datei cererii de înscriere, așa precum a fost lămurit mai sus.**

O singură excepție va face la această dispoziție: dacă un copil a făcut cererea de înscriere la școala A, și dacă după *naționalitatea* și data cererii sale de înscriere are dreptul a fi admis acolo, el se va înscrie tot-d'a-una la școala A, ori und s'ar afla locuința sa dacă are deja frați ori surori în această școală A.

5. Toate aceste operațiuni ale înscrierii trebuesc egreșit terminate, și catalogele formate în primele 3 zile după începerea anului școlar.

Părinții, ai căror copii nu au putut fi admiși, din lipsa de loc, se vor înștiința de către direcțiunea școlaei, prin o circulară.

6. După terminarea operațiunei înscrierilor, d-nii directori și directoare vor adresa ministerului, un tabel după modelul aci anexat în 5 exemplare, arătând rezultatul comparativ al cererilor de înscriere presintate și al celor satisfăcute, pentru fiecare clasă în parte.

BCU Cluj / Central University Library Cluj
p. ministru, V. Palade.

O scrisoare a d-lui B. F. Peixotto

Privitoare la incendiائی din Botoșani.

Suntem în pozițiune de a putea publica următoarea scrisoare a d-lui Benj. F. Peixotto, președintele comitetului din New-York pentru ajutorarea incendiائیilor din Botoșani, prin care răspunde apelului ce i s'a adresat de către societatea „Zion“:

D-lui Adolf Stern

Președintele societăței „Zion“

București.

Scumpe frate,

Am primit scrisoarea d-va din 11 curent. Cu o săptămână înainte deja aveam cunoștiință de teribilul desastru căzut peste coreligionarii noștri din Botoșani și am organizat imediat un comitet de ajutorare, (găsiți alăturat copia circulărei). Lucrăm cu activitate pentru reușită și sperăm a vă putea remite în curând o sumă însemnată.

Veți vedea că comitetul este compus din *cetățeni cei mai notabili*, afară de comitetul special de Români-americani.

Tote jurnalale zilnice și cele israelite au publicat apelul și Revista „Menorah” va aduce un articol în favoarea incendiatorilor.

Vă trimit câte-va jurnale. Este de regretat că apelul a sosit în sezonul când notabilitățile sunt absente din oraș pe la reședințele lor de vară. Cu toate acestea sper că vom strânge o sumă bună, pe care d. *Seligmann* o va transmite.

Vă voi scrie iarăși în curând; până atunci rămâi cu salutare fraternă al d-v devotat,

Benjamin F. Peixotto

*Președinte onorific ad vitam al societății
„Zion” din România.*

APELUL COMITETULUI DIN NEW-YORK

Instituit pentru ajutorarea incendiatorilor din Botoșani.

Un incendiu teribil în România.—Apel urgent pentru ajutor.

Un incendiu teribil care a izbucnit în Botoșani, în România, la 15 ale lunii trecute, a distrus 800 case, prăvălii, și magazine locuite de Israeliti, întinzându-se peste o milă și jumătate a orașului, lăsând pe drumuri peste 7000 de persoane; noul templu și mai multe sinagogi mai mici și școli cu tot conținutul lor, au ars cu desăvârșire.

Este mai ușor de imaginat decât de descris teribila desperare a coreligionarilor noștri, cari au fost reduși prin acest desastru la cumplita miserie.

Locuințele, casele și prăvăliile lor, cu tot avutul lor, au fost reduse în cenușă de această grozavă catastrofă lăsându-i lipsiți de orî-ce mijloc de trai. Chiar aceia cari cu o zi înainte au fost relativ cu stare, sunt azi fără un ban și ruinați cu desăvârșire. Asigurarea proprietăților distruse sunt foarte departe de a putea repara devastatia îngrozitoare.

Domnește cea mai mare suferință și miserie; ajutoare temporare în bani și haine s'au trimis de diferitele Comunități din țară; Regele și Regina au contribuit personal cu 2000 dolari pentru incendiari; însă lipsa a rămas mare și trebuie de a ajuta pe nenorociți. In dureroasa lor stare capii Comunității din Botoșani s'au adresat cu un apel presant către coreligionarii lor din America.

Următorul comitet s'a instituit pentru a lua în primire subscripțiunile cari se vor transmite d-lui *Jessie Seligmann*, 21 Broad-Street, New-York, care a avut bună-voință a accepta de a servi ca casier pentru fondul de ajutorare.

Comitetul este convins că știrea despre teribila catastrofă care a căzut asupra fraților noștri așa de crud încercați, și cari au deja a suferi destul de legile politice și draconice, va provoca ajutorul grabnic al tuturor acelor cari compătinesc cu nenorocirii și îi roagă cu stăruință de a transmite contribuțiunile fără întârziere. *)

Comitetul general :

Benj. F. Peixotto, Președinte.

Iacob H. Schiff
Sam. M. Schafer
Iulius Bien
Ed. Lauterbach
Meyer Isaacs

Jessie Seligmann, Casier

A. Iacobsohn
I. P. Salomon
Ferd. Levy
Levi Bamberger
Chas. W. Waldmann.

Comitetul special American-Român.

Charles Waldmann
M. Susmann
A. Iacobsohn
Ph. Matias
Eng. I. Yuells
A. Kindler
M. Rosenthal
Ios. Moskowitz

A. Neuschotz
Dr. S. Appel
M. Schwartz
S. Finkelstein
D. Schereck
I. Hornstein
I. Schwartz
I. Feinberg.

CRONICA INTERNĂ

Despre protegiații germani.— Se spune că consulatul german din București a înștiințat pe toți protegiații lui din România, că după cum s'a urmat și de Austro-Ungaria față cu supușii săi *Germania renunță la exercițiul drepturilor de protecție asupra acelor germani, cari nu sunt supuși ai imperiului german, începând de la 1 Ianuarie 1888.* Această rezoluție s'a adus deja la cunoștința guvernului regal român. Deci supușii germani de facto pot căuta să devie cetățeni români sau să obție de drept și în mod legal cetățenia germană.

Emigrarea Israelitilor. „Lupta“ del^{*}a 2 August comunică că

*) Suntem informați că s'aù strâns 2000 de dolari până acum.

Evreii emigrați în America iaă măsuri pentru ca și alți Evreii din țară să-i urmeze. Ast-fel se trimet acelor de aici bani de drum și bilete de călătorie.

De la 1 Aprilie până la 1 August, aă emigrat numai din Iași mai mult de două sute de Evrei.

* * *

Se zice că guvernul ar fi decis a prezenta imediat la deschiderea Corpurilor legiuitoare un proiect de lege pentru *monopolul* băuturilor spirtuoase. Nu știm întru cât este adevărat acest „se zice“.

* * *

Recensământul tinerilor cari vor forma contingentul armatei pe anul 1888, s'a început la 1 August a. c.

* * *

Din Craiova ni se comunică cu data de 7 August a. c. că Comunitatea israelită-spaniolă a unit școala susținută din budgetul ei cu școala Comunității israelito-române, sub direcțiunea d-lui B. Soufrin.

Felicităm pe coreligionarii noștri din Craiova pentru acest fapt care în adevăr e vrednic de ori-ce laudă. Această probază îndesul armonia și iubirea reciprocă ce există între toți coreligionarii noștri din Craiova.

Incă odată i felicităm.

* * *

Afacerea de la Pomârla. Ziarele antisemitice au publicat zilele aceste niște știri cum că un țăran ar fi murit din cauza bătaiei suferite de la un arendaș evreu. Deși d. *D-r. Chernbach* a constatat că moartea țăranului a fost *naturală*, totuși antisemitul senator d. *Gherghel* nu s'a mulțumit, și în unire cu vre-o doi medici pe cari i-a chemat d-sa, au făcut—ei—o nouă constatare, prin care d-lor află că moartea nu e *naturală*. Ne-putându-ne pronunța într'un mod precis și esact in această chestiune, ne mulțumim de-o-cam-dată a reproduce din „*Resboiul*“ de la 8 August, următorul articol semnat „*Arpag*“, privitor la moartea țăranului Bizuc din Pomârla.

Iată articolul :

„Până la dovedirea cauzei care a provocat moartea săteanului Bizuc din comuna Pomârla, județul Dorohoi, fapt raportat la gazetele din Capitală de către *senatorul Gherghel, onorabilul antisemit colectivist* pe lângă informațiunile ce am căpătat din localitate, astăzi chiar o *persoană din cele mai marcante din Dorohoi,*

un om care n'are nici un interes a'mi ascunde adevărul imi relatează următoarele: Pentru a susține că moartea locuitorului Bizuc a provenit sau nu, din bătaea ce ar fi suferit de la Mochi Fischer, arendașul moșiei, nu o știu; ceea ce însă pot să afirm este că după cum m'a asigurat d-rul Chernbach, un medic destul de onorabil, moartea nu a provenit din bătae și că la disecația cadavrului nu s'a găsit nici o coastă ruptă,—mortul fiind așa de slab în cât i se pstea număra coastele.—In urma acestei constatări procurorul a declarat, în fața a 80 oameni, că cadavrul neprezentând nici o leziune sau or-ice altă urmă care să lase a se bănuși că moartea ar fi nenaturală, oamenii să fie pe pace ordonând primarului a da autorizație pentru înmormântare, în urma că- rora procurorul plecă la Târnauca în constatarea unui omor.

Imediat după plecarea procurorului, sosește antisemitul Gherghel însoțit de ciracul său Cortazi, care aflând rezultatul constatării medicale, suspendă pe primar, revoacă aprobarea de înmormântare, lasă cadavrul neîngropat și pornesc după procuror,— cadavrul rămase în voia întâmplărei trei zile, în care timp vine o nouă constare medicală în frunte cu d-r Mihăilescu, confidentul d-lui Cortazi;—noua comisie constată trei coaste rupte la cadavru și că moartea a provenit din această cauză.

Mochi Fischer, arendașul moșiei, aflându-se bolnav în Cernăuți, i se telegrafiază casul, la care răspunde că fiind bolnav, nu poate veni, dar să'l avizeze despre tot ce se va face.—Această nouă descoperire provocă indignarea tuturilor acelorora ce a asistat la prima constatare, ceia ce făcu să se ceară o a treia constatare, spre a se putea vedea dacă ruperea acelor trei coaste a avut loc înainte sau după moartea lui Bizuc“

Arpag.

* * *

Ni se comunică din Craiova că elevii israeliți din școala comercială din acel oraș, au fost aspru tratați și asupriți de d. Th. Macinca, directorul școlăii, în tot cursul anului școlar 1886—87.

* * *

Din isprăvile nruî sbir. Ziarul „Lupta“ de la 5 August publică o corespondență din Roman în care se înșiră câte-va din isprăvile d-lui Silviu Costinescu, fostul director al școlăii de agricultură din Roman, despre care s'a vorbit atâta în timpul din urmă. Iată vre-o două din isprăvile acestui domn:

Un evreu fierar, care este angajat cu 200 ir. anual pentru

repararea plugurilor, gropilor și altor unelte ale școalei agricole, pentru care Costinescu primește 60 lei lunar de la Stat, în această tocmeală potcovește și caii lui Costinescu. În una din zile ducându-se Costinescu la casa fierarului din Roman, a început a-l bate cu un baston ce purta în mână, până 'l-a rupt bucăți, apoi cu fală a început a se jeluși la oamenii săi că a rupt bastonul ce'l costa 20 fr., pe spinarea fierarului său.

Un neguțător evreu, de la țară, mergând cu trăsura prin Roman și întâlnindu-se cu selbaticul om Costinescu, acesta de o dată sărind jos din trăsura sa, a început a bate pe jidov în cap până 'l-a lăsat ametit, sub cuvânt că de ce nu 'l-a încunjurat mai pe de parte. Această scenă s'a petrecut înaintea caselor d-nei Elena Dimitriu, strada Ocolu-Vechiu din Roman.

* * *

Ajutoare pentru Botoșăneni. Afară de sumele publicate până acuma în „Revista Israelită“ aflăm ca s'au mai trimes și alte ajutoare pentru incendiatiți din acest oraș. D. S. H. Goldschmidt, președintele *Alianței* din Paris a trimes 2000 l. n. și încă câteva persoane au trimes sume mai mici.

D. Dr. A. Löwy din Londra a trimes prin d. Dr. M. Beck suma de 125 Livre sterlingi sau 3617 l. n., b. 95 cerând ca suma asta să se împartă între 25 familii, dându-se fle-căruia câte 5 Livre sterlingi; găsindu-se însă că suma de 2 Livre sterlingi 10 sh. ar ajunge spre a ajutora câte o familie incendiată într'un mod eficace, cazul să se înainteze spre a se decide de d. Dr. M. Beck.

* * *

Regulamentul pentru ajutorarea industriei naționale s'a aprobat de consiliul de miniștri.

Estragem următoarele articole din acest regulament din „Monitorul oficial“ de la 28 Iulie a. c. No. 39, al cărui proiect a fost deja publicat în „Revista Israelită“ :

Art. 1. Așezămintele industriale înființate, precum și cele ce se vor înființa se pot bucura de următoarele avantagii :

I. Vor obține în plină proprietate sau în posesiune pe 90 ani, după cum proprietarul fabricei va fi român sau strein, unul până la 5 hectare pământ, pe ori ce proprietate a Statului, comunei sau domeniul coroanei.

Art. 2. IV. În timp de 5 ani, cel puțin, lucrătorii fabricei să fie români pentru două treimi, cel puțin din numărul total. Ter-

menul de cinci ani va începe dela înființarea fabricăi, sau pentru cele înființate deja, de la data acordării dreptului de a se folosi de avantajele acordate de lege.

D. B. Franchetti care a plecat în ^{*}Italia să angajeze artiști pentru viitoarea Operă, a angajat pe d. I. Octaviani, prim tenor dramatic.

Camerile de comerțiu. Prin „Monitorul oficial“ de la 2 (14) August a. c. No. 97, s'a aprobat regulamentul camerilor de comerțiu, din care estragem următoarele articole :

Art. 4. Sunt alegători la camerele de comerțiu toți comercianții cari intrunesc următoarele condițiuni :

a) *Esecuțiunile drepturilor civile și politice.*

Art. 23. Pentru a fi eligibil la camerele de comerțiu, candidatul trebuie să împlinească următoarele condițiuni :

- 1).
- 2). *Să se bucure de drepturile civile și politice.*

Școalele private. D. Ministru al cultelor și instrucțiunii publice a adresat d-lor revisori școlari, următorul ordin circular No. 9567 :

Domnule Revisor, Ministerul are trebuință de a cunoaște cu esactitate situațiunea școlară a fie-cărei școale și institut privat din țară.

Pentru îndeplinirea acestei trebuințe, am onoare a vă invita să puneți îndatorire tutulor direcțiunilor de școale și institute private de toate gradele de învățământ din circumscripțiunea d-v să întocmească cât mai neîntârziat și să vă trimită câte o tabelă în dublu exemplar care să cuprindă :

1. Numele stabilimentului, numele localității în care e stabilit, anul înființării lui, gradul învățământului căruia e destinat și numele persoanelor sau al societărilor de cari depinde.

2. Arătarea dacă este autorizat sau nu, și în cas de a fi autorizat a se indica numărul și data autorizării.

3. Indicarea personalului didactic și în dreptul numelui fie-căruia membru a acestui personal a se arăta în o rubrică studiile ce posed, și în o altă rubrică apunțamentele lunare ce primește fie-care membru de la direcțiunea or societatea care întreține școala..

4. Populația elevilor la finele anului școlar 1886—87.....
Primiți etc.

p. Ministru: *V. Pallade.*

Dr. H. Grätz vestitul istoric israelit, care în curând va serba jubileul de 70 de ani, a adresat următoarea scrisoare Comitetului societății istorice Ieliu Barasch :

Breslau, 4 August 1887

Stimabil și onorabil domni,

Vă cer mi de scuze că din cauza unei lungi absențe în Engli-tera, am neglijat de a vă mulțumi pentru onoarea ce a-ți binevoit a-mi acorda, proclamându-mă de membru onorific al societății d-voastră. Scrisoarea d-voastră mi-a reamintit greșala mea, pe care o regret. Bine-voiți, domnilor, a mă scuza și de a nu-mi retrage simpatiile d-v.

Imi pare foarte reu, că nu pot profita de Analele istorice, ce a-ți binevoit a 'mi trimite, căci nu pricep limba română. Voi păstra însă această carte ca semn al simpatiei d-v.

Primiți, domnilor, asigurarea recunoștinței și considerațiunei mele cu care sunt,

al d-v. servitor

Dr. Graetz.

Consiliul prof. universitar din București s'a întrunit acum vre-o 5 zile, spre a delibera în privința reglementării întrebuintării, fondului de 5000 lei, venitul fondului de 100,000 oferit de d. *Hillel* pentru premiarea diferitelor opere literare și științifice, precum și pentru a aviza în privința donațiunii de 10,000 lei făcută de d. **N. Blaramberg**.

Consiliul nefiind în mare majoritate, a amânat până la toamnă rezolvarea acestor chestiuni.

Tănărul Stamer Moses a găsit un sistem foarte practic pentru operațiunile numerilor întregi și care-i necesar mai cu seamă, prin modul expeditiv cu care se fac, tuturor comercianților. Sistemul se consistă în un tablou dispus ca și a lui Pytagora și împărțit în două părți: prima servește pentru înmulțire și împărțire, iar a doua pentru adunare și scădere. (*Liberalul 9 Aug.*)

Comisiunea aleasă de societatea „Zion“ din Capitală a strâns obiecte noi și vechi pentru Botoșeneni de la următoarele persoane:

Netti Lustgarten, Simon Pencas, Ana Abramovică, Isac Trauber, Leon M. Einhorn, Avram Druker, Isac Altaloi, Samuel Steinhard, Herman Schwarz, Ghidalie Braer, Filip Schwarzman, Herman Iancu,

Iosef Meschelson, Dr. Roth, Carol Kowler, Adolf Solomon, Solomon Weiss, Israel Schwarz, Anna Rosenzweig, A. S. Harlat, Samuel Pollak, Schäffer, Zviebel, Bertha Berger, S. Freudman, S. Zigner, Herman Cassler, Ocsenberg, Samuel Barasch, Aron Schwarz, David Zissman, Rafael Goldstein, Löbel S. Ipcar, Debora Gabriel, Bernhard Gutman, A. L. Resenthal, David Lazăr, A. Wechsler, Asiel, Mihaloviči, Ignatz Grünberg, Isac Schwarz, Leib Weintraub, Regens-treif et Tomberg, M. Krainik, Iulius Krainik, M. Luca, L. Pünsler Mützner croitor, Eva L. Ipcar, Mali L. Rosenberg, M. Mărculescu, Gänsel, Fany Luca, Scherman, Rebeca Leon, Bach, Giseia Goldstein, Janeta Schwarz, Maersohn, Donath, Tiroler, Tonny Brandeis, Maria Lerner, Carolina Löbel, L. Blumenfeld, Eva Leindenberg, Amalia Haimoviči, Algasi, Rachele Osias, Ernestina Braustein, Mihaloviči, Clara Focșeneanu, Max Behrendt, Leon Mihaloviči, Brebovianu, Leib Ianoviči, Mina Neubauer etc. etc.

* * *

Neerologie. Unul din fruntașii comercianți din Pitești, d. *Iosef Schönfeld*, a încetat subit din viață în seară de 2 ale lunii curente, fiind lovit de apoplexie cerebrală. Decedatul a fost unul din luptătorii zeloși ai Comunității, și unul din primii fondatori ai societății „Zion“ din localitate. Dotat de un caracter blând și animat de simțiminte umanitare se interesa pururea pentru binele semenilor săi.

Înmormântarea avu loc la 4 cozent. O delegațiune a Comunității cu steagul învelit în negru, membrii societății „Zion“, și un număr public urma cortegiul funebru. Atât creștinii cât și evreii auziră să și ia ultimul adio dela acela cu care trăise atâta timp în relațiunile cele mai cordiale. În fruntea cortegiului se află cantorul Weiss cu corul din București, ear carul funebru era acoperit cu coroane având diverse inscripții, între cari se distingea aceea a societății „Zion“. Atât la locuința decedatului cât și la cimitir s'au ținut câte-va discursuri cari au impresionat adânc publicul de față.

Moartea sa e regretată de toți aceia cari auziră prilejul de a lăcuși cunoaște mai de aproape.

Fie-i țărâna ușoară.

* * *

Jos masca! Sub acest titlu d. Gorovei publică în *Resboiul* de la 31 Iulie a. c. următoarele privitoare la d. *Eduard Gherghel* „prezidentul congresului antisemitic“ din România:

„Înainte de a începe cu publicarea tuturilor *denunțărilor* ce am

primit contra d-lor Gherghel, Cortazi și Co., cari, după cum am zis, sub masca de corifei anti-semiți nu fac de cât gheșefturi pentru dânsii personal, cred necesar a mai lămuri încă ceva în privința preținsei societăți anti izraelite din România. În unul din articolele mele am arătat că o asemenea societate nu există și prin urmare nici președinte. — D. Gherghel, acest onorabil anti-semit, în convocarea despre care am vorbit în articolul meu din urmă a subscris *Eduard Gherghel, prezident provizor a alianței anti-izraelite din România*. A 'și însuși un asemenea drept, îl cred pe d. Gherghel prea... căci nu cred că în acea-tă țară să nu se poată găsi un om mai capabil și mai apt pentru a se pune în capul unei asemenea societăți, sub stindardul căreia trebuie să se înscrie (!) tot bunul român, începând de la opincă și până la Vlădică.

„Și aci sub această mască de președinte provizor, acest onorabil ascunde un plan meschin, ca să nu zic infernal și iată care îi este planul :

„Este știut de toată lumea că monopolizatorul tuturilor prezidențiilor din țară este principele Dimitrie Ghica, senitul. D. Gherghel, ca slugă plecată a colectivităților, sub auspiciile cărora își poate face gheșefturile, convocând adunarea generală a tuturilor aderenților (bine înțeles dacă ei se vor duce) anti-semiți din țară, între multe altele sunt sigur, că în cele din urmă *își va arăta nepuțința pe față și va designa ca înlocuitor al său pe Maria Sa*. Cu chipul acesta își va atrage bunavoința a Beizadelei și afacerile vor merge strună, căci cine altul de cât Beizadeaua este crema colectivității și care măgulit de această nouă onoare va căuta la rândul său să protejeze, ba chiar să ajute pe senatorul Gherghel ca afacerile să'i meargă strună. — Am ținut a arăta acest plan al d-lui Gherghel, pentru ca acei ce vor lua parte la adunare să nu fie surprinși.

„Cu această ocaziune cred nemerit a atrage atențiunea acelor ce sunt în adevăr contra jidovilor, acest element străin, care luptă pentru distrugerea (!) românismului pe calea economică, să caute din vreme să elaboreze un proiect de statute pe baza celor votate de congres sub nenorocita prezidenție a d-lui Gherghel, care proiect să 'l pue în discuția oamenilor competenți, elaborându-se ast-fel statutele pe baza cărora să se cnsitue o societate nouă (dacă nu sunt mulțumiți de cea instituită înaintea congresului și împedicată în lucrări d'acest onorabil), care pe căile legale să caute a pune o stavilă dezastrului ce ne bate la ușe. Căci numai pe cale

legală și neorbiți de nici un interes altul se va putea ajunge la un bun rezultat. Imprejurările economice în care a ajuns țara din cauza relelor (!) apucături a evreilor, reclamă constituirea unei asemenea societăți cât mai neîntârziat.

„Cu oameni de teapa d-lui Gherghel, societatea nu se va putea constitui nici-odată cum trebuie și nici că ne putem aștepta la ceva bun.

„Cu numărul viitor voi începe *demascarea gheșefurilor din județul Dorohoi și succesiv voi publica toate denunțările ce am primit și voi mă primii.*

„Ear în *Resboiul* de la 2 August, d. Gorovei, scrie următoarele, ca răspuns la o întâmpinare a d-lui Eduard Gherghel din *Democratul* ce apare în Ploești:

„*Anti-semitul senator Ed. Gherghel* vine prin „*Democratul*“ și face o întâmpinare la cele scrise de mine relativ la voiajul său prin soare și lună în scop de a strânge documente ce zice că le-a cules în excursiunile ce a făcut prin *Rusia, Polonia, Austria, Germania, Franca, Svițera, Italia etc.*, de astă dată însă nu mă arată timpul și cu ce ocaziune a făcut aceste excursiuni dar găsește de cuviință a ataca ziarul *Răsboiul* care zice d-sa, ar fi contestat voiajurile sale cum și veracitate documentelor culese.

„Sub pseudonimul de *Telefon*, în numărul de la 9 Iulie, am contestat eu pretinsul voiaj al d-lui Gherghel în țările de mai sus; l'am contestat în ceea ce privește data, căci în informațiunea din *Democratul* se vorbea de un voiaj făcut în luna Aprilie și Maiu, timp în care d. Gherghel nu a părăsit țara, după cum o pot proba oricând va pofți. În ceea ce privește veracitatea documentelor ce posedă, poate d. Gherghel să și le fi procurat din alte timpuri chiar și din tinerețe și a lor veracitate și însemnătate nu o pot contesta până ce nu le voi vedea.

„In cea ce privește pentru calomniile ce zice d-sa că ziarul *Răsboiul* publică contra unor persoane *oneste* din Dorohoi, nu știu a-nume despre ce calomni vorbește și ce persoane vizează. Dacă însă este vorba despre d. *Cortazi, sbirul din Dorohoi*, apoi nici eu nici ziarul *Răsboiul* nu e calomniator, ci numai *onorabilul d. Gherghel*, singurul care îmi dădea informațiuni pentru a scrie contra d-lui Cortazi. Regret că nu am publicat și *Astronomia* despre care 'mă-a vorbit.

„Ziarul *Răsboiul* la care am onoare a colabora, nici odată n'a

publicat de cât lucruri esacte venite de la oameni cunoscuți, și toate articolele publicate din Dorohoi sub diferite pseudonime au fost publicate sub răspunderea mea personală și pe baza denunțurilor primite din Dorohoi, fără ca redacțiunea ziarului să aibă vr'o răspundere, lucru ce l'am declarat d-lui Gherghel atunci când a venit la redacție ca să implore grație pentru d. Cortazzi, ceea ce foarte mult m'a surprins din parte-i după cum am declarat de față cu d. Gherghel d lui director al ziarului.

Sunt surprins și de neesactitățile d-lui Gherghel din întâmpinarea sa, mai cu seamă în ce privește demarșele făcute către redacția *Răsboiului*; demarșe ce le-a făcut în interesul cauzei antisemite. După cum însuși d. director al ziarului o poate afirma, în cererea d-lui Gherghel nici vorbă n'a fost cel puțin despre *antisemitism*.

Nu știu care din noi induce lumea și opiniunea publică în eroare eu, sau d. Gherghel; eu, care tot ce am scris relativ la d-sa am scris pe baza denunțurilor formale primite de la persoane demne de încredere și provocat de d-sa prin intrigele sale, sau d. *Gherghel*, induce lumea în eroare, *abuzând de buna credință și amabilitatea unui ziar din provincie (Muntenia)*. *Dacă d. Gherghel se știe cu față curată, de ce nu se adresează unui jurnal din Botoșani? Ce interes are să alerge la Ploești pentru a mă desminti pe mine?! Și afară de asta asemenea desmintiri nu pot avea nici un efect; să aștepte ziua judecătii, când înaintea juraților voi proba că nici pe jumătate nu am ridicat vălul acestei chestiuni.*

* * *

O măsură excelentă a luat comuna *Iași*, provocată de hotărârea consiliului de igienă și salubritatea orașului din ședință sa de la I a. c.

Această măsură este că de acuma toți morții israeliți vor fi transportați din oraș la cimitir, puși în sicrie și cu care vor fi și în mormântați.

(*Liberalul*)

* * *

Antisemitul este numele un i ziar nou ce a apărut acum în București ca organ al *Societății (!) Anti-Semite Române*, și care apare la 1 și 15 din fie-care lună. Programul său conține următoarele puncte ale Congresului anti-ovreesc de la August, 1886:

1). Să nu se acorde de stat, județe sau comune jidanilor nici un fel de concesiune sub nici un fel de numire; chiar sub un nume împrumutat.

2). A cere să nu li se acorde nici un fel de funcție de stat, județ, sau comună.

3). A deștepta pe Români și a le arăta, și cere a nu mai vinde, arenda, saū închiria moși, case, și ori-ce acaret la jidovi căci cu timpul ajungem ca Ungurii.

4). A lupta prin toate căile a se interzice jidovilor a ține stabilimente, cum *birturî, Hotelurî, Hanurî, cafenele, berării, fabrice de spirt, brutării, măcelării, băcăni, cărciune, pharmacii, comerțul de grâne și vite*, nici în orașe nici în comunele rurale.

5). Să li se oprească stabilirea prin sate, iar cei stabiliți să fie obligați a le părăsi.

6). Să îndemnăm pe creștini, musulmani etc. *a nu tărqui absolut nimic de la jidanî*, a denunța (!) fraudele (!) lor, și a'i urmări (!) spre a fi pedepsiți.

7). A cere pedepsirea funcționarilor, cari tolerează pe jidovi, a arăta pe comercianți creștini ce trebuie încurajați în această luptă economică, și *a denunța străvătății pe comercianții jidovi*, ca să știe a le tăia creditele și a se păzi de ei *ca de ciură*.

8). A lucra în unire cu alianța Anti-israelită universală din Paris,(?) cum și cu alianța antisemitică germană,(?) la ajungerea scopului ce ne propunem, *expulsarea jidovilor din România și Europa (!!!)*"

Bre !! Nu-i de glumit cu antisemiții noștri!...

* * *

D. I. Elias, licențiat în drept, care deschisese un biou de *consultațiuni juridice* luând de asociat pentru lucrările „afară din biou” pe un d. H. Goldstein, face cunoscut prin *Monitorul Oficial* de la 28 Iulie a. c. că nu mai are nici o relațiune cu acest domn.

D. I. Elias, va deschide în curând un biou, unde clienții se vor putea convinge de activitatea și onestitatea d-sale.

D. I. Elias care a fost unul din cei mai buni studenți ai facultății de drept din Capitală, merită cu drept cuvânt încurajarea clienților.

Adresa provizorie este: I. Elias, str. Gabroveni, Tip. Ascher & Klein.

* * *

Institutul de băeți „Eduard Ludvig.” În acest institut fundat și autorizat de la anul 1864, se predă limba română după programa ministeriului, limbele ebraică și germană cu traducerea română etc. În acest an se înființează și o clasă gimnasială, în urma insistențelor mai multor domni părinți. Acest institut ce se află în str. sf. Ioan-Noū No. 33 a dovedit cu fapte că știe să și facă datoria în conștiință.

* * *

Societatea istorică Iuliu Barasch a mai primit din Iași de la d-nii *Frați Șaraga* ca dar 24 de acte vechi originale, cu diverse date, începând din primii ani ai acestui secol; între aceste, două documente manuscrite de câte 5 coli cu pasaje importante privitoare la Evrei.

Zelul d-lor frați Șaraga e în adevăr demn de toată lauda și ar fi de dorit să găsească mulți imitatori. Numai cu un atare entuziasm, călduros se pot realiza idei și întreprinderi mari. Societatea a mai primit din Iași de la d. *Wilh. Schwarzfeld* câte-va importante notițe tradiționale despre Ilie Tisminețer (Finkelstein) (1750-1825) fost staroste în Iași; despre voluntiri și despre un medic evreu Nissim venit din Rodos (mort la 1830). Asemeni estrase foarte prețioase cuprinzând 71 pagini din opera lui C. A. Buch: „Moldauisch-Walachische Zustände in den Jahren 1828 bis 1843 (Leipzig 1844).

Din *Ploești* de la d. *Isr. Șapira*, un act originale braico-spaniol de la 1839 privitor la Craiova.

Din *Huși* de la d-nii Rab. *Isac Levy Segall* și *Efr. Iosef Segall* copia unui Pinkes a Chevrei-Chedoșa și *Gemilath-Chassadim* din Huși, de la 1776.

Din *București* de la d. *Arion Sache Braveanu* 3 acte originale de la 1850-1853.—De la d-șoara *Sophie Fokschaner* un ecstras din „Istoria Pedagogiei“ de I. P. Eliade (Ploești 1880) privitor la Dr. Barasch.

Pentru bibliotecă, societatea a primit ca dar de la d. *Dr. A. Harkavy*, membrul onorific al societății în St. Petersburg, două opere ale acestui mare învățat: *Poetisches von Samuel Ha-Nagid genannt Ismail Ibu-Nagdilah, Vizir von Grenada (1027-1055)*; 2), *Neu aufgefundene hebräische Bibelhandschriften*.—D. *I. Kuppermann* anticvar în Iași: *Cotorpirea jidovilor de I. Codrescu* (discurs).

D. *Sigmund Schwarz*, fotograf, a făcut gratuit o fotografie societății, în 12 esemplare; iar d. *Iuliu Popp*, xilograf, a bine voit a scoate gratis clișeu pentru tipar.

O operațiune reușită. Acum vre-o două săptămâni un copil al d-lui Kohl din str. sf. Apostoli, fiind bolnav de anghină a scăpat de la o moarte sigură, grație unei operațiuni ce i s'a făcut de d. *Dr. Schachmann*, unul din distinși medici tineri ce de curând a sosit din Paris.

Din Roman. Din cele ce citim de cât-va timp în ziarul „*Romanu*“ vedem că există oare-cari neînțelegeri în sânul comunității.

Am dori ca coreligionarii noștri să lase la o parte ori-ce ambițiune și să caute a trăi unii cu alții în armonia cea mai perfectă, de oare-ce în împrejurările în cari ne aflăm nu e bine să mai avem ambiții și certe în chestiuni de ale Comunității. Dorim pace și iubire frățească, mai ales acum când suntem loviți și asupriți din toate părțile aci în țară.

* * *

Primum următoarea declarațiune de la d. Iacob Psantir privitoare la „*Asilul pentru bătrâni*“:

Declarațiune

Sub-semnatul, spre a evita consecințele nemeritate ale unor șgomote răspândite pe seama mea, declar că nu sunt solidar cu nici una din reclamațiunile ivite prin publicitate în contra *Asilului pentru Bătrâni*, unde sper a 'mi petrece în pace restul zilelor mele. Toate apretiarile în această privință sunt curat personale și emană direct de la autorii lor. Eū nu pot de cât a dori binele unei Instituțiuni, care, condusă de bărbați desinteresati, contribuie a ușura atâtea nevoi.

Iacob Psantir.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Subscripțiunea membrilor societății „**Zion**“ pentru incendiații din Botoșani.

În numărul de față mai publicăm încă două liste de subscripții de la membrii societății „Zion“, rămând ca cele-lalte liste să le publicăm în numărul viitor al „*Revistei Israelite*“:

Membrii din Ploești (Șc. *Egalitatea*): Iancu Nissim 50 l. n. S. S. Samuely 20 l. n. Nathan M. Cohen 6 l. n. Ilie Zaharia 6 l. n. Sentov Semo 3 l. n. Ig. Rottenberg 4 l. n. Ad. Rosenbluth 4 l. n. Aron Rosenzweig 10 l. n. Solomon Feldman 20 l. n. Rubin Goliger 10 l. n. Iosif Itzcovici 3 l. n. Iosef B. Israel 3 l. n. Lazăr Löebel 3 l. n. S. Löebel 10 l. n. Maurice Porn 10 l. n. A. S. Gold 5 l. n. Rubin A. Nemetov 5 l. n. Ioil Lacs er 3 l. n. Mayer Tillman 4 l. n. Simon Rosenzweig 4 l. n. M. Mendelovici 4 l. n. Is. Thal 4 l. n. H. Rottenberg 3 l. n. A. Politzer 3 l. n. Moritz Connfeld 3 l. n. *Doș Botoșăneni* 10 l. n. *Total l. n. 214.*

Membrii din Pitești (Șc. *Montefiore*): Moritz Rosenthal 3 l. n. Iosef Schönfeld 5 l. n. Efraim Chivici 5 l. n. Salomon Bercovici 5 l. n. S. Rosenberg 5 l. n. N. Halperu 3 l. n. Mihail Lazăr 3 l. n. David L. Parnes 3 l. n. Mayer Marcus 3 l. n. I. Rosenberg 3 l. n. Israel Braustein 3 l. n. I. Ellman 3 l. n. Aron Schwarz 3 l. n.

Aisig Schönberg 3 l. n. Elias Corner 3 l. n. A. Adler 3 l. n. M. Mihălescu 3 l. n. H. Lazăr 3 l. n. N. Goldenberg 3 l. n. Leon Rosenberg 3 l. n. Moise Marcus 3 l. n. L. Rosenberg 3 l. n. Avram Israel 3 l. n. A. E. Rosen 3 l. n. G. I. Neuman 3 l. n. S. Iacob 3 l. n. M. Fischer 3 l. n. Iacob Weiber 3 l. n. Iosef Löbel 3 l. n. Marcus Grünberg 3 l. n. Alter Wolcovič 3 l. n. Herman Jacobsohn 3 l. n. *Total l. n. 101.*

Până în numărul trecut s'au publicat liste de subscripțiuni ai membrilor societății „Zion“ din București, Buzeu, Brăila și Focșani în suma de *l. n. 851* și cu suma de *315* l. n. subscrisă de membrii societății „Zion“ din Ploești și Pitești, fac în total suma de **l. n. 1166.**

În numărul viitor vom încheia cu restul listelor de subscripții.

O convocare antisemitică

D. Eduard Gherghel «prezidentul provizor al alianței anti-Israelite din România» a adresat o convocare pentru Adunarea generală ce va avea loc la 23 August a. c. Aserțiunile coprinse în această convocare nici nu ne vom încerca de a le mai combate. Am *subliniat* cu tot dinadinsul toate invinovățirile aduse în contra Evreilor, pentru ca ori-ce cetitor imparțial, să-și facă o idee despre anti-semitii noștri, din însă-și convocarea pe care dânsii au publicat-o. Iat-o :

La 23 August viitor, membrii Alianței anti-Israelite din România, vor ține o adunare generală în București în scop de a se avisa la măsurile ce trebuie de luat, *în contra copleșirei țerei de către jidovi și a reuțărilor ce aceștia pricinuesc poporului. (!?)*

Lupta noastră în contra jidovilor este legală, căci aceștia prin comitetele lor care dispun (!) de sume colosale, au făcut mai cu seamă prin locurile copleșite de jidovi, *ca legile se fiu pentru ei o literă moartă, (!?) și au parrenit a-și asigura impunitate pentru neleguirile lor. (!?)*

A face dar ca asprimea legilor să fie de o potrivă (!) și pentru jidovi, *a face pe aceștia să renunțe la neleguirii, sau să-și primească pedeapsa, este a lucra în limitele legei și oamenii justii ne vor ajuta.*

În Moldova de sus, mai toate moșiile sunt arendate la jidani. Peste o sută de mii de săteni, sărăciți mai întîi de coloniile (?) de jidovi așezate prin sate, au căzut în ghiarele arendașilor evrei, și prin angajamente, deveniți robi, sunt tratați ca Negri din America, căci nimica nu este mai crud de cât jidovi.

A scăpa pe niște ființe ignorente dar nevinovate, din ghiarele jidovilor, a lupta în contra tiraniei acestora, a da la lumină cruzimele lor, este a face cel mai mare act de umanitate (!) și toți oamenii umanitari vor fi cu noi.

Această stare de lucruri interesează pe toți oamenii de bine (!), iar pentru români, din punctul de vedere patriotic, chestia jidovilor constituie un mare pericol național, ei s'au năpustit asupra țerei, și prin numărul cel mare al născuților și acelor ce zilnic vin (!) despre hoțare, ne covârșesc și în același timp, prin locurile coplesite deja de jidovi, populația română se nimicește. În adevăr, de un timp încoace, mereu se vorbește de descreșterea populației române. Dar pe unde descrește populația română? observați statistica și veți vedea că în Muntenia, unde jidovi, sunt mai puțini, nu există o singură comună urbană unde populația română să nu crească, pe când în Moldova, în târgurile cotoprite de jidovi, românii descreșc cu repeziciunea fulgerului.

Iată aci mișcarea populațiunei în 1884 (de ce tocmai a anului 1884 când noi ne aflăm în 1887? — *Red.*) a câtor-va târguri din Moldova :

<i>Dorohoi</i>	Născuți	Români	156,	Ovrei	229
"	Morți	"	186,	"	147
<i>Michaileni</i>	Născuți	"	42,	"	129
"	Morți	"	52,	"	59
<i>Neamțul</i>	Născuți	"	126,	"	153
"	Morți	"	142,	"	64
<i>Iași</i>	Născuți	"	1048,	"	1664
"	Morți	"	1268,	"	802
<i>Roman</i>	Născuți	"	258,	"	312
"	Morți	"	280,	"	153
<i>Bacău</i>	Născuți	"	160,	"	278
"	Morți	"	193,	"	219
<i>Fălticeni</i>	Născuți	"	102,	"	215
"	Morți	"	112,	"	112
<i>T.-Frumos</i>	Născuți	"	76,	"	103
"	Morți	"	93,	"	56
Total: Români,		1968	născuți,	și 2326 morți.	
Ovrei		3083	"	și 1616. "	

Se vede de aci, că dacă populația română descrește, ea descrește numai prin locurile cotropite de jidovi, prin urmare *descreșterea populației române provine din cauza jidovilor. (!!!?)*

Jidovii, după ce au cotropit târgurile din Moldova, s'au năpus-tit asupra satelor, și au format colonii prin ajutorul cărora a ren-dașul evreu exploatează și reduce la mizerie pe satean, care e nevoit să se nutrească cu parumb stricat ce-i aruncă arendașul, și cu rachiul otrăvit, cauză principală a pelagrei și a altor boale.

Pericolul este mare, și cu atât mai mare, că oamenii noștri de Stat se ocupă a se sfășia între ei și nu vęd prăpastia la picioa-rele lor.

De aceea, toți cei care doresc să scape omenirea de această can-grenă, toți românii care vor să scape Țara de acest pericol și voesc a lucra cu noi, să bine-voiască a se înscrie ca Membrii în Alianța Anti-Israelită Universală, (!) a'și adresa cererea lor la d. doctor Brailor, calea Progresului, No. 5, sau la subscrisul în Dorohoi ori București hotel Metropole, pentru ca ast-fel să poată lua parte la adunarea generală din 23 August.

Eduard Gherghel

Prezidentul provizor al alianței
anti-israelite din România

CORESPONDENȚA

Peatra 9|21 August 1887

Domnule Redactor,

În districtul nostru continuă asupririle în contra coreligionarilor noștri. Vē mai adaug încă câte-va fapte în această privință la și-ragul persecuțiunilor, cât și alte notițe ce vor interesa poate pe cititorii „Revistei Israelite:“

I. Goanele din sate urmează cu furie; cei câți-va cari au mai ramas sunt isgoniți fără milă. Nu li se îngădue să mai stea în sate nici măcar o oră; nu li se dă răgaz să'si strângă nici sdrentele ce mai au.

Dacă vin și se plâng aci în oraș, li se răspunde „că așa este ordin.“

II. Vânzarea tutunului s'a luat și aci din mâna evreilor; în-chiderea unor debite de către inspectorul D. Sion s'a făcut îm-preună cu amendări.

III. Birjarii evreii sunt și ei supuși la asupra. Săptămâna trecută câți-va dintr'ânșii au fost bătuti și arestați. Unii au fost opriți de a mai circula cu birjele lor prin oraș.

IV. Accident. Acum vre-o opt zile un tânăr evreu al lui Alter Tinichejiu a căzut de pe acoperământul unei biserici unde lucra la acoperământ, și a rămas mort pe loc.

V. O societate de meseriași numită „Societatea Fraternală“ s'a constituit de curând în acest oraș al cărui scop este de a da mână de ajutor bolnavilor. Președinte s'a ales d. H. Lebovici.

Ași putea să vă mai comunic câte-ceva, cum e despre *feredeul* local și altele dar despre acestea mă rezerv a vă scrie mai pe larg. Primiți etc.

Cozla.

CRONICA EXTERNA

AUSTRO-UNGARIA.

Cernăuți. Principele de coroană, Alteța sa imperială archiducele Rudolf, cu prilejul trecerei sale prin acest oraș în primele zile ale lunii lui Iulie a. c., a vizitat *templul israelit*, unde fu primit cu onorurile cuvenite. Președintele comunității israelite d. *Naftali Tittinger* rosti următoarele cuvinte :

„Alteța voastră imperială ! Comunitatea religioasă israelită fericită mult prin vizita Alteței voastre imperiale salută cu devoțiune pe A. V. imperială și 'i va fi ziua de astă-zî neuitată în istoria ei.“

După aceste cuvinte A. S. imperială fu condus la altar unde rabinul *Dr. Igel* zise bine-cuvântarea sa.

Alteța sa imperială stătu în acelaș loc pe care stătea la anul 1880 M. S. Impăratul.

De aci Alteța sa vizită diferitele școli ale Cernăuțului.

La 9 Iulie a. c. A. S. părăsi orașul, mulțumit de primirea ce i s'a făcut de toți cetățenii fără osebite de naționalitate.

TURCIA.

Constantinopole. Marele filantrop din Paris, d. *Baron de Hirsch* a oferit 600.000 l. n. pentru fundarea unei școale de băeți în Constantinopole.

Baronul de Hirsch a mai donat încă 4000 l. n. pentru ajutoarea elevilor școalei de băeți din *Haskeuy*.

Intreaga lume bine-cuvântează pe acest nobil bărbat pentru actele sale de rară filantropie.

ITALIA.

Roma. Ziarul „Italia“ anunță că d-nii *Luigi Luzzatti și Ellena* au plecat de curând la Paris, pentru a începe negocierile preliminare pentru încheierea unui nou tratat de comerț între Italia și Franța.

FRANTA.

Paris. Baronul Edmond de Rothchild, care a fost în excursiune la Palestina *) împreună cu soția sa, s'au întors deja în Paris.

— Intre persoanele cari au fost numiți *ofițeri ai Academiei*, cităm pe cei ce urmează : D. Dalvaille din Bordeaux ; Alphonse Kaan, S. Lehmann, I. Weil, cavaler al legiunii de onoare ; S. Dreyfus ; Nathan Cahen, arhitect ; S. Blondel, publicist ; Domnișoara Alice-Meyer Heine, profesoară, din Paris ; D-na Alice-Rachel Weil din Algeria (Constantine), și încă câți-va.

— D. *Narcisse Leven*, avocat al Curții de ape din Paris, a fost numit membru al Consiliului de ordine.

SERBIA.

Niș. Asupra cazului de la Piroț în Serbia, ce a dus la descoperirea mai multor atacuri de jaf și omor ale unei autorități de siguranță serbă, se scrie următoarele :

„Ca în toți anii, așa a venit și acum 14 zile un comerciant de covoare, de fel din Rusia, cu numele *Iosif Abramovič*, la Piroț, spre a cumpăra covoare minunate ce se produc aici. El sosi la Piroț, la 7 ore seara, prin Sofia-Zaribrod, cu pașaport în regulă și descinse într'un hotel ce îi era cunoscut. Producătorii de covoare, ce îl cunoșteau de mult, aflară în curând despre sosirea lui, veniră și șezură de vorbă cu dînsul până după 10 ore. Puțin mai târziu veniră doi jandarmi și invitară pe Abramovič să îi urmeze îndată la Nacealnic (prefect). Abramovič, foarte surprins, refuză energic această citație nocturnă, asigurându-i că are pașaport în regulă și că a doua zi va veni la timp. Jandarmii nu voiră să știe, zicând că trebuie să esecute ordinul ce l'ar fi primit de la prefect. Ei duseră pe Abramovič, care n'avea să se mai întoarcă. A doua zi veniră la hotel câți-va producători de covoare, cîntînd de dimineață pe Abramovič, dar hotelierul le spuse cele petrecute seara. Se făcură 2 ore după amiază și Abramovič nu mai venea. Oamenii

*) V. Rev. Isr. pg. 269—271,

îngrijați se duseră la prefectură să cerceteze. Directorul (prefectul era dus la băi) foarte mirat le răspunde că nu știe nimic și că nu i s'a comunicat ceva despre arestarea lui Abramovići.

„În aceeași zi un țeran cu ai săi muncea la câmp aproape de șanțurile săpate în răsboiul bulgaro-serb, între Pirot și Zaribrod, când de odată câinele său începu să urle îngrozitor. Țeranul alergă să vadă ce este și fu coprins de spaimă zăbind în gura câinelui un cap de om. Țeranul îngropă iarăși capul și alergă în oraș (Pirot) să facă cunoscut poliției. Sosind aci găsi pe un ofițer de jandarmi și pe un jandarm, ce erau interogați asupra arestării nocturne a lui Abramovići. Directorul, avizat fiind despre descoperirea lugubră prinse bănuială; trimise după armată și declară de arestat pe ofițerul de jandarmi și pe toți jandarmi. Ofițerul, care 'și pierduse tot cumpetul, încercă să 'și ia viața, dar fu oprit; doi jandarmi mărturisă următoarele :

„Din ordinul ofițerului ei aș adus la poliție pe Abramovići la 11 ore noaptea. Aci se citi lui Abramovići un ordin pregătit de acel ofițer, că Abramovići e bănuir de spionaj și că imediat trebuie să fie transportat la granița bulgară și că efectele lui din hotel au fost deja trimise înainte. O trăsură cu un cal (a ofițerului) aștepta la poartă; Abramovići cu trei jandarmi se urcară și plecară spre granița bulgară. Ei se opriră la șanțurile menționate; Abramovići fu măcelărit și îngropat, după ce i se luaseră 1500 imperiali. Se zice că ei au mărturisit în urmă, că acelaș ofițer, în înțelegere cu cinci jandarmi ai săi, a esercitat această meserie de omoritor deja de doi ani și că în chipul acesta au fost asasinate ca la 60 persoane; s'au găsit la ei 22 ceasornice de aur cu lanțurile lor, cercei de diamant, medalioane, etc. Se zice că și doi corespondenți francezi, care în timpul răsboiului au fost în Pirot, ar fi devenit asemenea victimele acestor tilhari. Ministrul francez din Belgrad a călătorit acum trei zile direct la Pirot și a găsit un inel de la cei asasinați. Un ștalmaistru al fostului prinț Alexandru al Bulgariei, care plecase anul trecut de la Sofia prin Zaribrod-Pirot spre a se duce în patrie, ar fi fost asemenea omorit de această bandă. O comisiune de anchetă a plecat ieri din Belgrad la Pirot.

Din *Belgrad* se mai telegrafiază : Sub-locotenentul de jandarmi, Butrici, arestat în Pirot, a mărturisit, că a fost omorit și un călător rus, despre care se zice că ar fi avut la dânsul ca la 100,000 ruble.

RUSIA.

St. Petersburg „Jeschurum“, Allgemeine Zeitung des Judenthums“ și „Jüdische Presse“ au publicat de curând mai multe informațiuni privitoare la situația precară a Israelitilor din acest imperiu

Citim pe cele următoare :

1). Israelitiți stabiliți la *Tangarov* și la *Rostov* au fost autorizați să rămăe în aceste două orașe, deși ele sunt incorporate de guvernământul Donului, unde s'au oprit Israelitilor să locuiască.

2). După mai multe ziare rusești, nici un *evreū străin* venit la *St. Petersburg* pentru afaceri, nu poate sta mai mult de opt zile în Capitală.

3). Școala veterinară din *Charkow* a refuzat de a mai admite elevii israelitiți.

4). În fine o gazetă din *Varșovie*, comunică că în urma intrării unuia din fii generalului *Gurko*, guvernatorul Varșoviei, în clasa cincea gimnasială, toți elevii israelitiți din această clasă au fost siliți să părăsească gimnasiul, fiind-că muma tânărului *Gurko*, n'a voit ca fiul ei să aibă relațiuni cu băeți evrei.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

ȘTIINȚA, LITERATURA ȘI BIBLIOGRAFIE

NOTIȚE LITERARE.

Anuarul pentru Israelitiți. În „*Lloydul Român*“ din 16 August st. n. a. c. citim :

„Nu de mult a apărut de sub tipar „Anuarul pentru Israelitiți“ pe anii 1887-1888 (anul al X-lea). Această publicațiune conține eminente lucrări istorice de scriitorii cei mai buni, cum de ex. *Dr. M. Gaster* în Londra, *Dr. E. Schwarzfelfd* și de alți bărbați cari au produs lucrări valoroase pe tărâmul literaturii și istoriei israelite, mai ales cu privire la România. Lucrarea d-lui *Dr. M. Gaster* „Acuzările de sânge împotriva creștinilor“ este o schiță istorico-culturală de o înaltă valoare. *D. M. Schwarzfelfd*, activul redactor al „Anuarului“ l'a îmbogățit cu o „Ochire asupra istoriei Evreilor în România de la început până la mijlocul acestui veac“. El desvăluie în această excelentă lucrare, o parte a istoriei Evreilor, care a rămas până acnm mai de tot necunoscută și ține pironit pe cititori prin stilul său cel simplu și curgător. O demnă complinire a „Ochirei“ este lucrarea d-lui *Dr. E. Schwarzfelfd* : „Cronica israe-

lită în România“ tratând despre anii 1801-1866. Cele-l'alte lucrări, cum : Evreii în lupta internațională „de Dr. C. Lippe, și a d-lui Șăineanu, stau cu demnitate alătura cu lucrările mai sus pomenite.—Această publicațiune merită dar de a fi recomandată cu stăruință ori-cui, care dorește a'și lărgi cercul cunoștințelor sale în istoria română“.

„*Bukarester Tagblatt*“ a publicat de asemenea o notiță favorabilă despre acest „Anuar“.

* * *

D. L. Șăineanu, așa de bine cunoscut prin lucrările sale limbice a publicat în timpul din urmă două studii foarte interesante în „*Convorbirile Literare*“. În numărul din Iunie a. c. a publicat un studiu de psihologie populară intitulată „*Filosof-Firosocos*“, sau cum privește poporul știința. În ultimul număr al „*Convorbirilor*“ a apărut un studiu privitor la istoria medievală română, așa de întunecoasă, sub titlul „*Căpcăuni*“. Este o încercare de a elucida prin deslegări limbice probleme istorice.

* * *

În **Varșovia** va apare în curând în ediția anuarului ebraic „*Cnesseth Israel*“, ochirea asupra istoriei Evreilor în România, cunoscutul raport prezentat de d. Schwarzfelt la adunarea generală a societății istorice Iuliu Barasch; ear ca supliment va figura biografia d-lui Psantir de L. Șăineanu, statutul, și instrucțiunile societății. Această broșură se va împărți ca premiu extraordinar cumpărătorilor acestui important și cunoscut anuar. Traducerea se datorește d-lui M. Braunstein din Iași, membru activ al societății istorice.—Societatea Iuliu Barasch va primi un număr de ediții se parate din partea editorului.

V A R I E T A T I

Evreii străini în Rusia.—După o știre din *Lods* către *Ruskia Wiedomosti*, ovrei străini, stabiliți acolo, sunt în mare neliniște, căci nu le este permis să se ocupe cu ceva fără o permisiune specială a ministerului. Mulți din ei intră în comunitatea creștino-catolică liberală, ce există în Prusia, ce s'a format în 1871 și n'are nici un cult care să se manifeste în afară. Spre a fi cine-va admis e de ajuns o matriculă și o sumă de bani. Ovreii intrați în această comunitate se întorc în Rusia și s'a ridicat întrebarea, daco acești convertiți ast-fel sunt creștini. Ministerul rus a decis în sens afirmativ.

ȘCOALA ISRAELITA-ROMÂNĂ DIN BRAILA

CONCURS

La școala Israelită-Română de băieți din Brăila este vacant postul unui institutor de limba Ebraică pentru clasele I și a II-a primară. Condițiunile de admitere sunt următoarele :

a) Concurentul trebuie să cunoască pe lângă Ebraică și limba Germană și Română;

b) Să fi fost deja institutor și trebuie să presinte certificatele de studii, și de la școala unde a funcționat deja.

c) Se cere ca anticidentele și o purtare ireproșabilă să fie dovedite prin acte.

d) Concurentul trebuie să fie perfect în arta de a preda materia cerută de programa școlăii.

Salariu lunar este de la 160-170 l. n. pe lună.

Vor fi preferiți acei cari pe lângă însușirile de mai sus vor ști să predea și caligrafia.

Ofertele se vor adresa subsemnatului până la 15 August st. v. cel mult.

Președinte : Mayer Wechsler, Secretar : Ios. M. Brociner.

D. IOSEF CAUFMAN

librar în Peatra N. este autorizat pentru încasarea abonamentelor din Moldova.

A V I S

Mandatele de banî pentru « *Revista Israelită* » rugăm a se trimite pe adresa : I. Sterianu, str. Mihaî Vodă No. 7 București.

Corespondențe privitoare la redacțiunea ziarului să se adreseze tot pe adresa de mai înainte.

I. ELIAS licențiat în drept dă consultațiuni asupra orî-ce fe de procese civile, comerciale și penale, și se însărcinează cu executarea afacerilor de natura acestora.

Adresa provizorie : Tip. Ascher et. Klein, Strada Gabroveni.

INSTITUTUL DE BAȚI

„EDUARD LUDWIG”

autorizată și fondată în 1864

(intern, semi-intern, extern).

Inscrierile încep la 15/27 August a. c.

Se predă: 1. Limba română, strict după programa ministerială. 2. Limba ebraică cu traducțiune română. 3. Limba germană în paralel cu cea română și după cerere limba francesă.

Având în vedere circumstanțele actuale și cedând insistenței mai multor părinți, am hotărît a înființa o clasă gimnasială, în care niște profesori capabili, experimențați și conștiincioși, vor preda obiectele prevăzute în programa ministerială, depunând elevii, înaintea comisiei, esamenele — de Decembre și Iunie — prescris de lege.

Elevii, cari vor frecuenta acest curs, se vor bucura încă de avantajul de a continua și studiul limbei ebraice și germane.

Atât eū cât și d-nii profesori ne vom da toată osteneala pentru a satisfac pe deplin încrederea onor. părinți.

Institutul se află în strada Sft. Ioan Nou 33.

Cu toată stima

Eduard Ludwig

I N S T I I N Ț A R E

Comitetul templului coral, rital occidental din Capitală are onoare a preveni pe Domnii și Doamnele cari doresc a închiria jeturi în Templul Coral pentru sărbătorile anului corent 1887 ca să vină a'și alege jeturi și a achita tacsă hotărâtă la cancelaria Templului, care va fi deschisă în zilele de Duminică 30 August, Marți, Mercuri, Joi 1, 2, 3, Septembrie orele 4-6 și Duminică 6 Septembrie la orele 2-5 p. m.

Se mai pune în vedere tutulor că în zilelele de sărbători nu se va putea ocupa nici un jeț fără a presenta biletul respectiv.

Comitetul.

Bucuresc 10 August 1887.

Gerant Ioan Marinescu.

Tip. Românul, Vintilă C. A. Rosetti

